

מסורת הש"ס

(א) אכל אמרו קטנן ז"ק.
 (ב) ז"ל דענין (א) לקטנן ז"ק.
 (ג) ז"ל דענין (א) ז"ק מ"ז, ז"ק מ"ז.
 (ד) ז"ל דענין (א) ז"ק מ"ז, ז"ק מ"ז.
 (ה) ז"ל דענין (א) ז"ק מ"ז, ז"ק מ"ז.
 (ו) ז"ל דענין (א) ז"ק מ"ז, ז"ק מ"ז.
 (ז) ז"ל דענין (א) ז"ק מ"ז, ז"ק מ"ז.
 (ח) ז"ל דענין (א) ז"ק מ"ז, ז"ק מ"ז.
 (ט) ז"ל דענין (א) ז"ק מ"ז, ז"ק מ"ז.
 (י) ז"ל דענין (א) ז"ק מ"ז, ז"ק מ"ז.
 (יא) ז"ל דענין (א) ז"ק מ"ז, ז"ק מ"ז.
 (יב) ז"ל דענין (א) ז"ק מ"ז, ז"ק מ"ז.

הגהות הב"ח

(ג) ואני איני אומר כן:

רבינו גרשום

אלא מחוורתא כו. ברובא דלא תלי במעשה. כגון טריס ואילונית דמעצמן הוו הכי: אבל רובא דחלי במעשה. באחר לא אולי בתר רובא אלא חיישי למיעוט מאי מעשה בשמא אם עלה עליה זכר אי לא: פרה דבת שלש ודאי לכהן: עד כאן דבריו ר' ישמעאל. היינו כמו דברי ר' ישמעאל: עו שטינפה בת ששה. חדשים וילדת בתוך ששה דמינוף הוי כחדש שביעי ומתעברת לטוף שביעי וטוענת [הן] חדשים ויולדת לטוף ששה וטינוף פטר מבכורה: אני לא באתי לירי מדה זו. דאני יודע אמ מטנפת בסוף ששה או לא: אלא כל שידוע כי ואם ספק ר' עקיבא חמירי שהוי נוגה ספק בכל אפילו בת ששה: ר' ישמעאל סבר טינוף אינו פטר. ומשום ה"ק דדאי לכהן דלא ליה ערין אפילו אם טינפה קודם לא נפטר: ר' ישמעאל סבר: ר' ישמעאל בכהן: ר' ישמעאל סבר [אין חוששין לטינוף]. כיון דלא חזינא אין חוששין לטינוף הואיל דבתוך ששה יולדת דתתי לא עבה: והאמר רבא מחוורתא [ר'] יולדת למחר כדלמרינן צמסכת נדה (נה: ו) ויתן ה' לה הריון] ו צגימנ' רע"א וכו' חדשים של ז' יום הוו ר"ע ימים וציוס רע"א כצד קרא דיוולדת: לפניה. ואף על גב דחזינא ללא טינוף עד סוף ששה יום ספקא הוא דלית ליה דועירי: לגמריה

הלוקה בהמה פרק שלישי בכורות

ב.

עין משפט ג'ר מצוה

א מ"י פ"ד מהלכות
 בכורות הלכה י' ט"ש
 י"ד קטן שמו סעף ז'

שיטה מקובצת

אל לו לישמעאל טענת וחיתוב
 לר' נחמק: ז' אלא אמרו
 סימן: ז' ואני איני אומר כן:
 ז' לטכריה כגון שטינפה:
 ז' מה"ד ליבא בטינוף:
 ז' מנאן ולהלן הלכך:
 ז' חיתובא אית ליה דועירי:
 ז' דלא נקט שטינפה
 בת ששה אית ליה דועירא
 ואדרבי ישמעאל: ז' חדשים
 שלמים ימי: ז' הריון והריון
 בביטורא: ז' לטור דברבי:
 ז' לפעמים דבהמה צריך:
 ז' חיתוב קא נחמק: ז' כבוד
 שיתן לכהן דאיכא חוקה
 דעריסא:
 ז' להחזיר הס"ד וחיתוב
 ז' מתעברת נחמק:
 ז' לזכר מטעם רוב
 ז' ומה"ד: ז' למימר דלקולא
 לא: ז' שלא ליתנו לכהן:
 ז' דאיכא רוב דמתעברות
 ז' לפעמים דבהמה צריך:
 ז' מדריוויא: ז' דאפשר
 לברוק אפשר: ז' שיש
 מקום חיתוב שום נחמק:
 ז' מדריוויא מדמטהר גבי
 חיתוב ועוד דרצה להתיר:
 ז' מקולקלין אלמא חיישי
 למעוטה מדאורייתא היכא
 דאיכא חוקה בחדה דבהמה
 בחייה בחוקת אסורי עומדת
 ואם תאמר: ז' ארשיאי
 עבר שהכניסה בכורן שלה
 ועוד:

רובא דהוי צמעה. כגון עיבור בהמה דחלי בהרצעה ואיכא למיש
 שמא לא עלה עליה זכר הילכך ספק: ואני איני אומר כן. איני מולק
 עליך בלשון שמועתי אלא בלשון אחר. ולקמן מפרש מאי איכא זין
 סבריה לגמריה: צמאי קמפלגי ר' ישמעאל. וגמריה דר' יהושע דקמני
 אכל אמרו: ז' טינוף פטור פליגי.

דרכי ישמעאל דמשי ליה ודאי כבור
 סבר דאי נמי טניף בתוך שנתה לא
 מיפטרא: לחומרא. כגון גזי רישא
 דשמעתא דלי הוי אוליין בתר רובא
 הוי משויין ליה פשוט ודאי ז' (דהא)
 מכאן ז' ואלין ז' (הוא) הילכך מייש
 למיעוט לחומרא ומשוי ליה ספק אכל
 הכא אי מייש למיעוט קולא הוא דלפילו
 צמ שנתה משוי ליה ספק: גמריה.
 אכל אמרו ז' (אית ליה דועירי):
 סבריה. ואני אומר כן כו':
 דענין ז' צמאי ששה. שרציונה
 שהתחילה לטניף צמחלת חדש שביעי:
 אין טינוף פחות מל' יום. דאינה
 מקבלת זכר עד ל' יום: גמריה.
 דלא ז' ז' דענין שטינפה צמ ששה אדר'
 ישמעאל פליגי דאמר צמ שנתה ודאי
 לכהן וקא"ל אינו אפילו ילדה בתוך
 שנתה ספק דלמא טניף בתוך ג'
 חדשים או ד' משנולה ומוזה וילדה
 בתוך שנתה והיכא דחזינן דלא טניף
 עד סוף ששה וטינפה צמוף ששה
 כדלמר רבי יהושע צמבריה הוא
 כבור מעליה הוא דהואו טינוף לאו
 טינוף גמור הוא דלא טניף היה לא
 הוי ילדה בתוך שנתה עד יום אחד
 בשנה שניה דטינוף היה כל חדש שביעי
 כועירי וכו' חדשים ז' ימי העיבור הוי
 כלתה שנתה ולא תלד עד למחר דכל
 חדשי עיבור צענין שלמים ואחר כך
 יולדת למחר כדלמרינן צמסכת נדה
 (נה: ו) ויתן ה' לה הריון] ו צגימנ'
 רע"א וכו' חדשים של ז' יום הוו ר"ע
 ימים וציוס רע"א כצד קרא דיוולדת:
 לפניה. ואף על גב דחזינא ללא
 טינוף עד סוף ששה יום ספקא
 הוא דלית ליה דועירי:
 לגמריה

מחורתא רבי ישמעאל בר"ם ס"ה דחייש למיעוטה. ומטעם
 סמוך מיעוטה דאין מתעברות לחוקה דמחוקת שלא
 ילדה ואיטרע ליה רובא אין לחושבו ודאי כבור דלא הוי אלא פלגא
 ופלגא כדלמר צ"פ צמרא דיצמות (דף ק"ט). וסם הארכתי והא
 דמטרינן צמספס טומאה צפרק כסוי

הדס (חולין דף פ"ו). היינו משום דליפנין
 מסוטה ז' ל' לטור דצדק שאין צו דעת
 מישאל ולהכי קאמר הסם אס אמרו
 ספק טומאה לטור יאמרו ספק אסור
 להימר: רבינא אמר אפילו תיבא
 רבנן. תימה דלא משני הכי צ"פ
 צמרא דיצמות (דף ק"ט). וסם אמרנ'
 דלא תנשא ולא תמיידס עד שמיש
 שמא [מעוברת] היא לרמה וי"ל דשמייש
 האדס לא חשיב תלי צמעה כמו
 שמייש דבהמה ז' פעמים דבהמה
 צריך לרביע כדלמר צמסוכר אה
 הפועלים (צ"ב דף ק"ט). מותר להכניס
 כמחולל צמסופרת: ורבי יהושע
 סבר חוששין צמינוף. ואי"ה הא ז' קא
 מסקינן לקמן דרכי יהושע לא חייש
 למיעוטה כדדייק ממנתי דיתמה מלאה
 ר' יהושע אומר אינה חוששת וא"כ
 הכי חייש הכא למיעוטה דמטנפות
 ועוד דכתיב האי גוואל דהכא אפילו ר"מ
 לא חייש כדלמר צ"ש פרק צמרא
 דיצמות (דף ק"ט): דייכא דליכא רובא
 וחוקה הוי המיעוט מיעוט למיעוט
 והכא איכא רובא דאין מטנפות וחוקה
 שהיא צמחוקת שלא ילדה וי"ל דמ"מ
 לא הוי ודאי כבור ז' שניתן לכהן
 דליכא חוקת ממונה דעדיפא והמוניא
 מתצירי עליו הרציה ואפילו לרד דאזיל
 צממונא אחר הרוב צהיכא דהמוכר
 שור למצירו ונמלא נגחן (צ"ב דף מ"ו).
 היינו משום דאמר קיס לי צנפסאי
 שאני מן הרוב א"י יש לתלק זין ממון
 שאין לו מוצעין לממון שיש לו מוצעין
 ומיהו הוא קלט תימה דלענין ללקוט
 צגזיה ועבודה ולענין ליקרב למונח
 חשיב ודאי כבור דאוליין צמרא רובא
 וחוקה ולענין נמינות לכהן יחשב ספק
 ונראה לתרץ דלחכי חיישין למיעוט
 דמטנפות משום דרוב צממות
 מתעברות כשמגיעות לזמן שאריות
 להתעבר ז' צו (מתעברות):
 לקולא ז' חייש. ואפילו לכהן
 יתמן כיון דקרב למונח ז' ז'
 ומיהו גבי חמורה קשה דהוא לן
 להעמיד ממון ציד צעלים ולא ניזל
 צמרא רובא דלפילו רב מודה הכא דאין

הולכין צממונא אחר הרוב כדפ' לעיל וי"ל דגור חמורה אטו בהמה טהורה: ואיבעית אימא בין לקולא בין לחומרא חייש. מעיקרא נמי
 דהוא צעי למימר ז' לקולא לא חייש משמע דהיינו לר' ישמעאל אכל לר"מ צ"מ חייש ומכ"מ אין לדקדק מנאן דהא דר"מ חייש למיעוטה היינו
 מדאורייתא מדחייש הכא אפילו להקל דהיינו ז' שלא ז' ונתנו לכהן דלא אוליין צממונא אחר הרוב א"י משום דליכא רוב ז' מתעברות כשמגיעות
 לזמן הראיות להתעבר שמסייע למיעוט וצפ' אין מעמידין (ע"ז דף ק"ט): גבי צגנית צית אוליין צמרא דר"מ חייש למיעוטה וגור רובא אטו מיעוטה
 ולא גור שאר מקומות אטו אותו מקום משמע דצמותו מקום נמי ז' לאו מדאורייתא אלא מדרבנן מטעם גזירה אטו מיעוטה וצפ"ק דחולין (דף י"ב).
 נמי דפריך לר"מ ספק וקדשים מאי איכא למימר דשרא רחמנא ולא קאלמר צמרא תאוה מאי איכא למימר דשרא רחמנא משמע דמדרבנן חייש
 למיעוטה ואפילו גור צבצר תאוה צמסא וקדשים לא גזר דלא אפשר ואף על פי שלא יכלו להעמיד שם גזירתם העמידה היכא דאפשר ה"נ
 צדאורייתא היכא דאפשר ז' אפשר היכא דלא אפשר לצדוק לא אפשר דאס אימא דצדאורייתא אין חילוק זין אפשר ללא אפשר לא היה
 לחכמים לחוש ולגזור היכא דאפשר כיון שראו ז' שום מקום שלא חשו כגון היכא דלא אפשר ומיהו היכא דחוקה מסייעת למיעוט נראה
 דחייש ר"מ למיעוט מדאורייתא ז' מעיד וטור ר"ה להמיר צפרק כסוי הדס (חולין דף ק"ט): גבי חמשה חומשין הן משמע דלמאי
 שחיתת חרש שוטה וקטן ז' דאף על גב דאין רוב מעשיהן מקולקלין ז' וא"ת דצפרק הזהב (צ"מ דף ק"ט): גבי חמשה חומשין הן משמע דלמאי
 הוי מדרבנן אפילו לר"מ דקאלמר עשו חילוק לצבריהם ולמה אינו טבל לדאורייתא דסמוך מיעוט דאין מעשרים לחוקת טבל וי"ל דאין זה
 חוקה דלמלא כרכי אושעיא ז' עצדה שהכניסה צמון (צמכות דף ק"ט). ועוד דאין להחזיק שום אדס צרשע צבציל מיעוט שאין מעשרין:
 חג